

Vlastivěda – 4. ročník

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Místo, kde žijeme						
➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• obec (město), místní krajina, poloha, místa v krajině, region, ČR			• určí a vysvětlí polohu svého bydliště		
➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• světové strany			• určí světové strany v přírodě i podle mapy		
➤ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map	• náčrt, plán, mapa, typy map			• rozlišuje mezi náčrty, plány a rozezná základní druhy map		
➤ vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	• mapové značky, čtení z mapy, význam barev na mapách			• podle mapy dokáže popsat povrch naší republiky, Evropy a polokoulí, podle legendy vysvětlí značky na mapách		
➤ popíše polohu ČR v Evropě	• Evropa, poloha ČR			• popíše polohu ČR v Evropě podle mapy		
Místo, kde žijeme						
➤ ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států	• sousední státy ČR			• předvede dovednost práce s mapou		
➤ orientuje se na obecně zeměpisné mapě ČR	• jednotlivé oblasti ČR, jejich poloha, charakteristika významných a typických přírodních prvků			• předvede dovednost práce s mapou • popíše a charakterizuje jednotlivé oblasti ČR • určí jejich polohu na mapě		

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
<i>Místo, kde žijeme</i>						
➤ uvede přírodní podmínky ČR	přírodní podmínky ČR, rostlinstvo, živočichové, vodstvo			- vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR - objasní rozdíl mezi jezerem a rybníkem - vysvětlí pojmy povodí, úmoří		
➤ uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebných pásmech	druhy podnebí, podnebná pásma	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Přírodopis</u> počasí, podnebí		- charakterizuje podnebí ČR - uvede základní informace o podnebných pásmech		
➤ uvede a popíše hlavní přírodní a společenské atraktivity ČR	cestovní ruch, rekreační oblasti ČR	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk a literatura</u> vypravování – zážitky z prázdnin, cestování po ČR		vyhledá a popíše významné přírodní a společenské atraktivity ČR v oblasti cestovního ruchu		
➤ uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v ČR	chráněná území ČR			vyhledá na mapě ČR nejvýznamnější chráněná území přírody v ČR		
➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- regionální zvláštnosti Prahy - regiony ČR – vybrané oblasti ČR (surovinové zdroje, výroba, služby, obchod)	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk a literatura</u> - sloh – vypravování o Praze <u>Přírodopis</u> - nerostné bohatství		- vyhledá typické regionální zvláštnosti Prahy a vybraných oblastí ČR v oblasti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - jednoduchým způsobem uvede jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického		

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
<i>Místo, kde žijeme</i>						
➤ uvede jednotlivé kraje ČR a vyhledá hlavní města krajů v ČR	kraje ČR, krajská města, zvláštnosti krajů a oblastí ČR	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk a literatura</u> vlastní jména		- uvede jednotlivé kraje ČR - přiřadí a vyhledá na mapě krajská města		
➤ charakterizuje stav životního prostředí regionu a ČR	ochrana a tvorba životního prostředí, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí			popíše stav životního prostředí Prahy a okolí, ČR		
➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	orgány státní moci ČR a jejich současní nejvyšší představitelé, státní symboly ČR, státní svátky, státní zřízení a politický systém v ČR, státní správa a samospráva, armáda ČR	VDO Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy, demokratické volby a politika, obec jako základní jednotka samosprávy ✓ projektové vyučování, prvky programu Začít spolu (Centra aktivit, komunitní kruh) MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk a literatura</u> - vlastní jména, názvy států <u>Hudební výchova</u> - státní hymna <u>Český jazyk a literatura</u> - Městské úřady v Praze - Úřad městské části Praha 6		- uvede přesný název naší republiky a sousedních států - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR - vyjmenuje a popíše státní symboly ČR a uvede jejich význam - používá s porozuměním základní státoprávní pojmy (stát, prezident, vláda, ministr, parlament, poslanec, volby, demokracie)		
➤ uvede významné osobnosti politického života ČR	významné osobnosti			uvede jméno prezidenta, v informačních zdrojích vyhledá jméno předsedy vlády, poslanecké sněmovny a senátu		
➤ rozlišuje význam pojmů vlast, cizina	domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk a literatura</u> vztah k vlasti		objasní pojem vlast, cizina, uvede na příkladech		

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
<i>Místo, kde žijeme</i>						
➤ vysvětlí pojem národní bohatství a uvede příklady	přírodní zdroje, kulturní památky, národní tvořivost, národní zvyklosti, tradice, symboly			vysvětlí pojem národní bohatství, na příkladech uvede přírodní zdroje, kulturní památky, tradice, symboly ČR		
<i>Lidé kolem nás</i>						
➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, práva a povinnosti žáků školy, žákovská samospráva	OSV Sociální rozvoj Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě, odlišnosti Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci OSV Morální rozvoj Řešení problémů rozhodovací dovednosti - dovednosti při řešení problémů a rozhodování Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot ✓ projektové vyučování, prvky programu Začít spolu (Komunitní kruh, Centra aktivit)		- se spolužáky sestaví ve třídě žákovskou samosprávu za pomoci učitele - sestaví ve skupině spolužáků základní pravidla soužití ve třídě		

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
➤ rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	zvládání vlastní emocionality; rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	VDO Občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole, škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství ✓ prvky programu Začít spolu (Komunitní kruh, Centra aktivit)		obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dokáže se dohodnout na společném postupu řešení		
Lidé kolem nás						
➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva a demokratické principy	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte	VDO Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti, Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, soužití s minoritami ✓ dokument nebo beseda o lidských právech a jejich porušování s následnou diskusí		- uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch společnosti - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a principů demokracie, uvede základní lidská práva a práva dítěte		
➤ poukáže na soužití národů a národností v jedné zemi	rovnocennost národů a národností, nejdůležitější národnostní menšiny v ČR	MkV Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně, vztahy mezi kulturami Kulturní difference - jedinečnost každého člověka, respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů ✓ projektové vyučování		- na příkladech uvede soužití národů a národností v jedné zemi - objasní pojmy národnostní většina, menšina		
➤ seznámí se se základními formami vlastnictví a uvede, jak se vlastnictví chrání	druhy vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní) a jeho ochrana			uvede základní formy vlastnictví a vyjádří, jak se vlastnictví chrání		

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
➤ poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	problémy, které nás trápí v Praze a jejím okolí			navrhne možnosti pro zlepšení životního prostředí své obce		
Lidé a čas						
➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace			orientuje se na časové ose, v kalendáři, určí letopočet		
➤ vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou	báje, mýty, pověsti (staré pověsti české)	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Český jazyk a literatura</u> - literární výchova a čtení – pověsti a historická literatura <u>Výtvarná výchova</u> - ilustrace k pověstem		převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region)		
➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- způsob života a hmotná kultura v pravěku, středověku a novověku - doba starých Slovanů - Sámová říše, Velká Morava, český přemyslovský stát, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, počátky českého království - hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti a kultury, způsob života lidí v českém království - život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře - významné osobnosti (Hus, Žižka), způsob života, vláda Jiřího z Poděbrad			- charakterizuje způsob života starých Slovanů - jmenuje první státní útvary na našem území - charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj českého státu za vlády Karla IV. - popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva ve středověku - popíše období husitských válek		

Vlastivěda						4. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
<i>Lidé a čas</i>						
➤ porovná život a práci předků v minulosti a současnosti, využije archivu, knihovny, muzejních sbírek, galerií a filmů jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	obec (město), minulost, proměny způsobu života v našem regionu, orientace v čase	EV Vztah člověka k prostředí - naše obec (kultura obce a její ochrana) - naše obec (kultura obce a ✓ společná návštěva kulturní památky Prahy 6		porovná život a práci předků v minulosti a současnosti s využitím dostupných informačních zdrojů		
➤ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	časová osa, historie českého státu, (Prahy), vybrané události a osobnosti našich dějin			stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu) a zařadí je do historického období např. Přemyslovci, Lucemburkové (Karel IV.), husitství (Hus, Žižka), Jiří z Poděbrad		